

Debreceni Ítéltábla
Pf.IV.20.270/2022/5.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Halmos Ügyvédi Iroda (CÍM, ügyintéző: dr. Halmos Tamás ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME) felperesnek -, a Dr. Szőke Mihály Ügyvédi Iroda (CÍM, ügyintéző: dr. Szőke Mihály ügyvéd) által képviselt I. RENDŰ ALPERES NEVE (I. RENDŰ ALPERES CÍME) I. rendű, II. RENDŰ ALPERES NEVE (II. RENDŰ ALPERES CÍME) II. rendű, a dr. Serfőző Andrea ügyvéd (CÍM) által képviselt III. RENDŰ ALPERES NEVE (III. RENDŰ ALPERES CÍME) III. rendű és a Dr. Szőke Mihály Ügyvédi Iroda (CÍM, ügyintéző: dr. Szőke Mihály ügyvéd) által képviselt IV. RENDŰ ALPERES NEVE (IV. RENDŰ ALPERES CÍME) IV. rendű alperesek ellen élettársi vagyonszövetségben alapuló tulajdoni igény érvényesítése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 2022. április 19-én meghozott 12.P.20.355/2021/80. számú közbenső ítéletével szemben az I., II. és IV. rendű alperesek részéről 81. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban – a 2022. szeptember 7-én tartott nyilvános tárgyaláson – meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét kijavítja, a bevezető részében a II. rendű alperes lakcíme helyesen: CÍM, a rendelkező részében a J.T. születési éve helyesen: 1965.

Az elsőfokú bíróság így kijavított közbenső ítéletét részben megváltoztatja, az élettársi kapcsolat időtartamát 2011. október 16-tól 2019. március 21-ig állapítja meg, egyebekben a közbenső ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az I-II. és IV. rendű alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 245 600 (Kettőszáznegyvenötezer-hatszáz) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen a közbenső ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint J.T., aki halálesetére szóló ajándékozási szerződés mint végintézkedés hátrahagyásával 2019. március 25-én hunyt el, az I., II. és III. rendű alperesek apja, a felperes házastársa, a IV. rendű alperes volt házastársa volt. A IV. rendű alperessel a házassági életközössége 1986. június 21-től 2011. október 15-ig állt fenn. A házasságukból származik az I. és II. rendű alperes. A III. rendű alperes a felperes és J.T. kapcsolatából született 2012. január 29-én. A III. rendű alperes vonatkozásában J.T. a születést követően teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot tett, amely alapján az anyakönyvbe 2012. április 10-én 421/2012. számon, III. rendű alperes apjaként J.T.-t jegyezték be. Ezt megelőzően, közelebbről meg nem határozott időben J.T. DNS-vizsgálatot végeztetett

III. rendű alperes apasága tekintetében, de arról, hogy a vizsgálat eredménye mikor készült el, nincs adat.

[2] J.T. IV. rendű alperessel kötött házassága 2010. év végétől kezdődően megromlott. 2011. március 22-én a IV. rendű alperes keresetet nyújtott be a Nyíregyházi Városi Bíróságon házasság felbontása iránt, de az eljárás szünetelés folytán megszűnt. Ezt követően 2012. január 2-án J.T. nyújtott be keresetlevelet, amelyet azonban a bíróság idézés kibocsátása nélkül elutasított. Az újra előterjesztett keresetlevelet J.T. 2012. március 27-én nyújtotta be, amelyet a bíróság szintén idézés kibocsátása nélkül utasított el. Végül a házasságuk felbontása a 2018. október 3-án, J.T. részéről benyújtott keresetlevél alapján indult perben történt. A Nyíregyházi Járásbíróság a 2019. március 14-én meghozott és aznap jogerőre emelkedett ítéletében J.T. és a IV. rendű alperes házasságát – annak megállapítása mellett, hogy a házaspár házassági életközösségének időtartama 1986. január 21-től 2011. október 15-ig tartott – felbontotta egyező nyilatkozatuk alapján. A bontóperben J.T. kijelentette, hogy házassági életközössége 2011 október közepén történt megszakadását követően az akkori élettársával (felperes) albérletbe költözött és az életközösség végleges megszűnésétől kezdődően vele és a vele közös legkisebb gyermekével együtt élt. Előadta, hogy 2017 karácsonyán eljegyezte élettársát és a IV. rendű alperes betegségére tekintettel nem kezdeményezte a bontóperi eljárás folytatását. A felperes és J.T. között szorosabb kapcsolat 2010 novemberétől állt fenn, ettől kezdődően volt közöttük szexuális kapcsolat, időnként együtt is laktak, de J.T. ekkor még megkísérelte a IV. rendű alperessel helyreállítani a házasságát. Ebben az időszakban J.T. több hetet hol a felperessel, hol a házastársával, a jelen per IV. rendű alperesével töltött. Ebben az időszakban, 2011 májusában fogant a felperessel közös gyermeke, a jelen per III. rendű alperese.

[3] J.T. és a IV. rendű alperes a házassági életközösségük végleges megszakadását követően 2011. november 21-én a házastársi vagyontársaság megszüntetéséről megállapodást kötöttek, amelyben meghatározták az eltartásra szoruló gyermekek után J.T. tartásdíj fizetési kötelezettségét, az akkor még kiskorú II. rendű alperes szülői felügyeleti jogának gyakorlását, továbbá a házastársi közös vagyonba tartozó ingatlanok, ingóságok körére, értékére, a megosztás módjára és a követelésekre is kiterjedő megállapodást kötöttek.

[4] A felperes és J.T. a házassági életközösség megszűnésétől 2011. október 15-től kezdődően folyamatosan együtt éltek, közösen várták születendő gyermeküket. Rendszeresen jártak ultrahang vizsgálatra és „apás szülést” választottak. Emiatt J.T. jelen volt a III. rendű alperes születésénél. A megszületését követően a felperessel közösen nevelték gyermeküket, közöttük szoros érzelmi kapcsolat alakult ki, J.T. saját ismerőseinek, üzleti partnereinek a felperest mint a párját mutatta be. Közösen mentek nyaralni, több esetben az I-II. rendű alpereseket is magukkal vitték. A felperes mint J.T. párja részt vett az I. rendű alperes eljegyzésén, esküvőjén és több alkalommal kísérte el J.T.-t szakmai programokra. A III. rendű alperes kereszttelőjén részt vettek a felperes családján kívül az I., II. rendű alperesek is.

[5] J.T. és a felperes jövőjüket közösen tervezték. A felperes nevelte a közös kiskorú gyermeket, J.T. pedig vezette a különböző gazdasági társaságokat, amelyekből a tágabb család megélhetését is biztosították. J.T. a felperessel egyetértésben gondoskodott nemcsak róla és vele közös gyermekéről, hanem a házasságából származó I-II. rendű alperesekről, sőt különélő házastársáról is. A közös céljuk az volt, hogy a M. u. 123. szám alatt lévő (a továbbiakban: M. utcai ingatlan), korábban J.T. által tervezett házba költözzenek. Ezt meg is valósították, a beköltözést követően felújították, és a földszinti hálószoza mellett a közös kiskorú gyermekük részére egy külön szobát alakítottak ki. Közösen terveztek egyéb, a fuvarozási tevékenység mellett gazdaságosan működtethető vállalkozásokat. Magukat a

vállalkozásokat J.T. alapította meg, az irányítást ő végezte, azonban az irányokat, lehetőségeket megbeszélte a felperessel.

[6] A felperes keresetében házastársi vagyontársaság és törvényes öröklés jogcímén kérte a J.T. hagyatékát képező, az élettársi kapcsolat fennállása alatt alapított gazdasági társaságok üzletrészei, az ebben az időszakban megszerzett ingatlanok, illetve ingatlanilletőségek, egyéb vagyontárgyak, valamint követelések és a halál esetére szóló ajándékozási szerződéssel érintett vagyon 1/2 része tulajdonjogának megállapítását.

Kérte továbbá a KFT1 és a KFT2 tekintetében a házassági vagyontársasághoz tartozó vagyonnövekedés elszámolása címén I. és II. rendű alperesek személyenként 29 233 625 forint megfizetésére kötelezését, illetve a halál esetére szóló ajándékozási szerződéssel I. és II. rendű alpereseknek kifizetett készpénz 1/2-1/2 része, személyenként 31 750 000 forint megfizetésére kötelezésüket. A keresetét arra alapította, hogy J.T.-sal 2010 novemberétől 2019. március 22-ig „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:514. §-ában szabályozott élettársi kapcsolatban éltek, majd 2019. március 22-én házasságot kötöttek, amely J.T. haláláig fennállt. A Ptk. 4:35. §-ának (1) bekezdése szerint a házasságot megelőző életközösség a házassági életközösséggel egységbe olvad, így a házassági vagyontársaság hatását az életközösség tényleges kezdetének időpontjától, 2010 novemberétől kell számítani. Állította, hogy valamennyi, a keresetlevélben megjelölt vagyontárgyat az életközösség fennállása alatt szerezték, illetve a már megvolt vagyon ebben az időszakban bővült, emiatt azok 1/2 részére igényt tarthat.

[7] Az I., II. és IV. rendű alperesek elsődlegesen alaki védekezést terjesztettek elő és az eljárás megszüntetését kérték, mert szerintük a keresetlevél nem felelt meg „A polgári perrendtartásról” szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 170. §-a (2) bekezdésének a)-e) pontjainak és a keresetlevelet a Pp. 176. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján vissza kellett volna utasítani, ugyanis a per elbírálására a közjegyző rendelkezik hatáskörrel, így utóbb az eljárás megszüntetésének van helye.

[8] Érdemi ellenkérelmükben a felperes keresetének elutasítását, perköltségben történő marasztalását kérték. Vitatták, hogy a felperes és J.T. között élettársi kapcsolat állt volna fenn. Szerintük a kapcsolatuk nem merítette ki az élettársi kapcsolatra a Ptk.-ban meghatározott feltételeket és érzelmi kapcsolat is csupán a közös gyermekre tekintettel állt fenn, az is csak azt követően, hogy a DNS-vizsgálat igazolta J.T. apaságát. Vitatták azt is, hogy a felperes és J.T. között bármilyen gazdasági kapcsolat, közös gazdasági tevékenység, célok lettek volna. Azzal a felperesi állítással sem értettek egyet, hogy a felperes a J.T. által működtetett gazdasági társaságok tevékenységében részt vett volna. Véleményük szerint az előadásukat alátámasztják a J.T. által készített halál esetére szóló ajándékozási szerződések, amelyekben a vagyonának jelentős részéről tételesen rendelkezett, többek között a felperes tekintetében is. Döntő jelentőséget tulajdonítottak annak, hogy a felperes nemcsak a saját, hanem valamennyi, az alperesek részére juttatott, halál esetére szóló ajándékozási szerződésről tudott és nem kifogásolta, hogy abban olyan vagyonelemek vannak, amelyek fele részben őt illetik. Állították, hogy a kapcsolat időtartama alatt J.T. több vagyontárgyat is adott a felperesnek, amelynek az volt a célja, hogy a gyermeke anyját segítse, támogassa, és ez szintén az élettársi kapcsolat hiányát támasztja alá.

[9] Hivatkoztak arra is, hogy a Ptk. 2014. március 15-én lépett hatályba, a felperes pedig az élettársi kapcsolat létrejöttét, azt megelőző időszakra tette, ezért a jogvitában „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről” szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (a továbbiakban: Ptké.) 1.

§-ának a) pontja és 50. §-ának (1) bekezdése értelmében „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 685/A. §-a az irányadó.

[10] A III. rendű alperes a felperes keresetének teljesítését nem ellenezte.

[11] Az elsőfokú bíróság az I., II. és IV. rendű alperesek alaki védekezését nem találta alaposnak és ezért a Pp. 341. §-ának (4) bekezdése alapján közbenső ítéletben döntött arról, hogy a felperes és J.T. között fennállt-e élettársi kapcsolat.

[12] A közbenső ítéletében megállapította, hogy J.T. és a felperes 2011. október 15-től 2019. március 22-ig élettársak, 2019. március 22-től 2019. március 25-ig házastársak voltak. Az elsőfokú bíróság az általa lefolytatott széleskörű bizonyítás során okiratokat szerzett be, köztük a J.T. és IV. rendű alperes közötti bontóperi iratokat, illetve a házastársi közös vagyon megosztására vonatkozó megállapodást, továbbá tanúkat hallgatott meg. A III. rendű alperes és J.T. kapcsolata tekintetében arra a következtetésre jutott, önmagában az a tény, hogy J.T. DNS-vizsgálatot készíttetett születendő gyermekével kapcsolatban, nem zárja ki azt, hogy a gyermekvállalást tervezték, a gyermek apaságát illetően pedig J.T.-nak nem voltak kétségei. Az életközösség meglétét támasztja alá az is, hogy J.T. saját nyilatkozata szerint is jóval a III. rendű alperes megszületése előtt a felperessel közös albérletbe költözött és attól kezdődően folyamatosan együtt élt vele. A felperes és J.T. közötti kapcsolat tartalmát, a közöttük lévő szoros érzelmi, gazdasági kapcsolatot az elsőfokú bíróság szintén a meghallgatott tanúk vallomása alapján állapította meg, bár a tanúk teljeskörűen azt nem ismerték, azonban az, hogy V.Pné, aki korábban a szomszédjuk volt a gyermek születését követően látta, amint közösen tologatják a babát, az, hogy a felperes az I. rendű alperes eljegyzésén és a házasságkötéskor is jelen volt, sőt az esküvőt megelőző helyszín megtekintésekor is, továbbá, hogy J.T. az üzleti partnereinek őt mint a párját mutatta be, alátámasztják a szoros érzelmi, gazdasági kapcsolat meglétét.

[13] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint több tanúnak azt a vallomását, hogy a felperes és J.T. kapcsolatát kizárólag a közös kiskorú gyermek jóléte érdekében fenntartott kapcsolatnak tekintette, cáfolták a felperes részéről csatolt, különböző eseményekkor készített fényképfelvételek, de J.T.-nak a IV. rendű alperessel szembeni bontóperben tett nyilatkozata is. J.M.Á-t érdekelt tanúnak minősítette, arra figyelemmel, hogy az adott pert mint családi vagyonukat érintőt említette.

[14] Az elsőfokú bíróság nem látta megállapíthatónak, hogy J.T. szándéka haláláig a korábbi házasságának megmentése, a IV. rendű alperessel az életközösség helyreállítása lett volna, mert azt cáfolta mind J.T.-nak, mind a IV. rendű alperesnek a bontóperben tett nyilatkozata. Állították, hogy a házasságuk már 2010 végén megromlott és bár próbálták helyreállítani a házastársi kapcsolatot, az nem vezetett eredményre, így 2011. október közepén véglegesen megszűnt az életközösségük, továbbá J.T.-nak határozott célja volt, hogy a bontóper gyors lefolyását követően az élettársát feleségül vegye, akit 2017-ben el is jegyzett.

[15] Az elsőfokú bíróság szerint nem cáfolta a felperes nyilatkozatát, illetve a meghallgatott tanúknak a gazdasági kapcsolat meglétére vonatkozó vallomását az, hogy a J.T.-sal üzleti kapcsolatban állók és az alkalmazottai előtt a felperes mint J.T. képviselője nem jelent meg, üzleti döntéseket nem hozott, mert a vallomásokból kitűnik, hogy J.T. a döntéseket alapvetően egyedül hozta, abban tulajdonostársai sem vettek részt. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a gazdasági közösség nem azt jelenti, hogy a felek közösen dolgoznak, hanem azt, hogy vannak közös céljaik, és azok megvalósítása érdekében akár hallgatólagosan is együtt működnek, a jövedelmet közös célok érdekében használják fel. Ezt pedig, továbbá a jövedelem részbeni közös felhasználását alátámasztja, hogy M.E. tanú szerint is J.T. a

jövedelme egy részét készpénzben otthon tartotta, amelyhez a vele közös háztartásban élő felperesnek hozzáférése volt, abból gazdálkodott. Az elsőfokú bíróság nem tulajdonított ügydöntő jelentőséget annak, hogy M.E. tanúnak nem volt tudomása arról, hogy a J.T. számláihoz a felperesnek hozzáférése lett volna, mivel az is megállapítható volt, hogy J.T. a számláit elsősorban az üzleti tevékenység keretében használta, míg a magáncélú kiadásokat zömmel készpénzből finanszírozta. J.J. érdektelen tanú vallomása szerint is a felperes J.T. támasza volt a vállalkozása vitelében, kettejük kapcsolatát mint házassági kapcsolatot jellemezte.

[16] Ugyancsak nem cáfolja a gazdasági kapcsolat meglétét, hogy a J.T. által alapított cégekben a felperes nem szerepelt tulajdonosként, mivel az együttműködés a közös célok érdekében anélkül is megvalósulhat, hogy mindkét fél tagja lenne a család megélhetését biztosító vállalkozásnak.

[17] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a perbeli jogviszony elbírálására a Ptk., nem pedig a régi Ptk. szabályai irányadók, ugyanis arra tekintettel, hogy a felek 2019. március 22-én házasságot kötöttek, majd J.T. 2019. március 25-én elhunyt, a jogviszonyukra a Ptké. 23. és 27. §-ai értelmében a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni.

[18] Megállapítása szerint a Ptk. 6:514. §-ának (1) bekezdése és a régi Ptk. 685/A. §-a szerint az élettársi kapcsolat megfogalmazása nem tér el egymástól, ezért döntő jelentősége nincsen annak, hogy az I-II. és IV. rendű alperesek védekezésükben a régi Ptk. szabályait hívták fel jogalapként. Azt állapította meg, nem vitás, hogy J.T. és a IV. rendű alperes között 2011. október 15-től kezdődően nem állt fenn házassági életközösség, viszont a felperes és J.T. között olyan érzelmi és gazdasági közösség jött létre, amely az élettársi kapcsolatot megállapíthatóvá tette. Az érzelmi közösség abból állapítható meg, hogy felvállalták a kapcsolatukat, családi eseményeken együtt jelentek meg, közösen jártak nyaralni, J.T. a felperest mint a párját mutatta be ismerőseinek és maga is a bontóperi eljárás során a kapcsolatát élettársi kapcsolatnak tekintette, el is jegyezte a felperest.

[19] Az is megállapítható volt, hogy J.T. várta a gyermekét, készült az apaságra, nem csak azt követően, hogy a DNS-vizsgálat megállapította azt. A gazdasági közösség fennállását is igazoltnak találta az elsőfokú bíróság, mert azt nem csupán akkor lehet megállapítani, ha a felek ténylegesen közösen folytatnak valamilyen gazdasági tevékenységet, hanem akkor is, ha ilyen közös tevékenység nincs, de a felek közös gazdasági célokat fogalmaznak meg és annak érdekében közösen döntenek és végzik tevékenységüket.

[20] J.T. a gazdasági ügyeket intézte, a felperes közös megállapodásuk alapján pedig a biztos családi háttérrel nyújtotta számára, ami a közös együttléthez, a döntésekhez szükséges volt. A gazdálkodásból származó jövedelmet felhasználva közös nyaralásokat, utazásokat valósítottak meg és fejlesztették a vállalkozásukat. A közös gazdálkodást igazolja az a körülmény is, hogy a M.utcai ingatlanba beköltöztek és azt már saját igényeik szerint alakították, újították fel. Ezt igazolja az is, hogy J.T. a felperessel házasságot kötött és az ahhoz szükséges válást – saját nyilatkozata szerint – is csupán a volt házastársa egészségi állapotára tekintettel nem szorgalmazta.

[21] Ez ellen a közbenső ítélet ellen az I., II. és IV. rendű alperesek (a továbbiakban: fellebbező alperesek) éltek fellebbezéssel.

[22] A fellebbezésükben elsődlegesen az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérték a Pp. 381. §-a alapján. Állították, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 263. §-

ának (1) bekezdését, 276. §-ának (1) bekezdését, 279. §-ának (1) bekezdését, 294. §-ának (6) bekezdését és a 346. §-ának (5) bekezdését.

Másodlagosan kérték, hogy az ítéltábla változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét és a felperes keresetét mint megalapozatlant, teljes egészében utasítsa el a rendelkezésére álló adatok alapján.

Harmadlagosan – amennyiben erre nem lát módot az ítéltábla – hogy a Pp. 384. §-a (2) bekezdésének a) pontja alkalmazásával a szükséges bizonyítási eljárás lefolytatását követően a kereset elutasítását indítványozták. Kérték, hogy marasztalja az ítéltábla a felperest, a másodfokú eljárás valamennyi költségében. Perköltséggént „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. §-ában meghatározott ügyvédi munkadíjat számították fel, csatolva az arról szóló költségjegyzéket.

[23] Elöljáróban utaltak arra, hogy a közbenső ítélet bevezető és rendelkező része hibás, mert a II. rendű alperes lakcíme helyesen CÍM, a rendelkező részben pedig J.T. születési éve helyesen 1965.

[24] Állították, hogy az elsőfokú bíróság a megjelölt eljárási szabálysértések miatt nem jutott el odáig, hogy valós tények alapján állapítsa meg az ítéleti tényállást. Sérelmezték, hogy a felperest nem nyilatkoztatta meg – a 2022. április 14-i előkészítő irat [10] bekezdésében tett indítványuk ellenére – arról, hogy J.T., illetve ő milyen jövedelmekkel rendelkeztek az élettársi kapcsolat idején, ideértve a gazdasági társaságokból származó jövedelmeket is. Kifogásolták azt is, hogy bár a felperes állította, hogy egy füzetbe írta le azokat az utasításokat, amelyeket J.T. részére adott, azonban azt nem csatolta, így bár a felperes folyamatosan azt adta elő, hogy J.T. „jobb keze volt”, „együtt hozták meg a gazdasági döntéseket”, azonban ezt egyáltalán nem tudta igazolni, mert a fontos, a gazdasági életüket befolyásoló lényeges kérdésekről, ideértve az abból eredő kockázatokról, valós tudomása a felperesnek nem volt.

[25] Hangsúlyozták, a felperes kifejezetten arra hivatkozott, hogy ő is részt vett a gazdasági ügyek intézésében, a döntéseket közösen hozták meg és közösen beszéltek meg az irányvonalakat, azonban az elsőfokú bíróságnak legalább arra nyilatkoznia kellett volna a felperest, hogy melyek voltak ezek a gazdasági ügyekben felmerült kérdések, hiszen a válaszokat, amennyiben ezt állította, ismernie kellett volna. A jogvitában jelentős tény volt, hogy J.T. és a felperes között fennállt-e a gazdasági együttműködés, azonban az elsőfokú bíróság az e tényhez szükséges nyilatkozatok beszerzését gátolta, emiatt a tényállást teljesszörűen nem tárta fel és a bizonyítási indítványaik mellőzését sem a benyújtást követően, sem a közbenső ítéletében nem indokolta meg.

[26] Hivatkoztak arra is a Pp. 346. §-ának (5) bekezdésének megsértése keretében, hogy az elsőfokú bíróság nem írta le, hogy az általuk megjelölt, a Kúria Pfv.20.987/2021/9., Pfv.20.691/2016/6. számú precedens határozataitól, valamint a Kúria Mfv.10.234/2019/4. számú határozatától miért tért el.

[27] Kifogásolták azt is, hogy az elsőfokú bíróság a meghallgatott 35 tanú és a felek nyilatkozatainak a lényeges tényállási elemekre vonatkozó ellentmondásait nem kísérelte meg szembesítéssel feloldani, pedig az szükséges lett volna. A szembesítés helyett az elsőfokú bíróság az ítélete meghozatalakor a mérlegelés körében próbálta meg feloldani az ellentmondásokat, de a tényekkel ellentétesen és logikátlanul.

[28] A másodlagos fellebbezési kérelmükkel összefüggésben egyrészt arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül alkalmazta a Ptk. rendelkezéseit, ugyanis a Ptké. 1. §-ának a) pontja, illetve 50. §-ának (1) bekezdése alapján a régi Ptk. rendelkezéseit kellett volna alkalmazni, mert az élettársi jogviszony nem családjogi, hanem kötelmi jogviszony. Azzal sem értettek egyet, hogy ne lenne döntő jelentősége annak, hogy a régi Ptk. vagy a Ptk. az alkalmazandó jogszabály az adott perben, ugyanis azok eltérő szabályokat tartalmaznak.

[29] A J.T. és a IV. rendű alperes között fennálló házastársi életközösség miatt kizártnak tartották az élettársi életközösség kezdő időpontjának a megállapítását, ugyanis J.T. és a IV. rendű alperes házassági életközössége a bontóperi iratok alapján 2011. október 15-ig állt fenn. Így legkorábban az élettársi életközösség kezdő napja 2011. október 16-a lehetne.

[30] Kifogásolták azt is, hogy a jogi értelemben vett élettársi kapcsolat helyett a köznapi értelemben vett élettársi kapcsolat fennálltát állapította meg az elsőfokú bíróság, pedig ezt a kettőt a gazdasági közösség különíti el egymástól, amelyre vonatkozóan az elsőfokú bíróság meg sem kísérelte feltárni a gazdasági együttműködés körében a valós tényállást, sőt kifejezetten elutasította az erre irányuló kérdések feltevését, illetve tanúvallomások megtételét. Állították, hogy J.T. is, aki jogi végzettséggel nem rendelkezett, nyilvánvalóan a köznapi élettársi fogalmat használta a IV. rendű alperessel folytatott bontópere során, amikor a felperest élettársának nevezte. A régi Ptk. 685/A. §-a alapján az élettársi életközösségnek a feltétele a gazdasági életközösség, amelynél a felek közös cél érdekében való együttműködésének, vagyis a közös életvitelnek és a jövedelmek közös célra történő felhasználásának, továbbá a kockázat közös viselésének tulajdonít döntő jelentőséget az ítélkezési gyakorlat. Ehhez szükséges a felek legalább hallgatóságos akarategysége, amelynek a háztartás vezetésén túlmutató együttműködésben kell megnyilvánulnia. Az élettársi kapcsolat akkor állapítható meg, ha a közös gazdasági tevékenység eredményeként vagyonszaporulat vagy vagyonvesztés következik be. A közös háztartásban való együttélés az élettársi fogalom önálló fogalmi eleme, ezt a gazdasági közösségtől külön kell vizsgálni. A felperes és J.T. gazdálkodásával kapcsolatos vizsgálatot azonban teljesen mellőzte az elsőfokú bíróság, és a közbenső ítéletében csak rendkívül általános, minden konkrétumot nélkülöző megállapításokat tett.

[31] Előadták részletesen, hogy milyen tények, milyen információk alapján vitatják az élettársi, gazdasági közösség fennállását, ezért ezzel szemben – szerintük – azt a felperesnek kellett volna bizonyítania. Állították, hogy sem a felperes, sem a tanúk nem tudták megmondani, hogy J.T.-nak és a felperesnek milyen gazdasági céljaik, terveik voltak. Kizárólag az energiaerdőről és a pelletkazánról beszéltek a tanúk, de a felperes a munkaviszonya keretében foglalkozott ezek értékesítésével 2011. évben néhány hónapig. Ekkor pedig még nem állhatott fenn az élettársi kapcsolat, még az érzelmi közösség sem állt fenn a felperes és J.T. között, így az nem lehetett élettársi közös gazdasági tevékenység.

[32] Az elsőfokú bíróság nem indokolta meg azt sem, hogy milyen vállalkozásokra gondolt, amiből úgy vélte, hogy azokat a felperes és J.T. közösen tervezték, és a felperes sem tudott erre vonatkozóan információkkal szolgálni.

[33] Szerintük jelentőséget kellett tulajdonítani annak, hogy az együttélésük időszaka alatt szerzett összes vagyontárgy J.T. „nevére” került, és ez részéről szándékos eljárás volt. Nem volt indok, hogy a felperes nevén ne legyenek ingatlanok, gazdasági társasági üzletrészek, így jogosan merül fel a kérdés, hogy 2011-től 2019-ig a számos vagyonelemből miért nem íratott a felperes néhányat a saját nevére. Ezt utólag nem lehet annyival megindokolni, hogy fennállt

a bizalom, azt a felperes nem látta szükségesnek, hiszen J.T.nak ez idő alatt fennállt a házassága a IV. rendű alperessel.

[34] Álláspontjuk szerint nem megfelelő ténymegállapítása az elsőfokú bíróságnak az sem, hogy J.T. a IV. rendű alperes depressziós betegsége egészségügyi állapota miatt nem bonyolította a bontóperüket, hiszen, ha ez lett volna a házasságuk felbontásának akadálya, akkor akár a IV. rendű alperes élete végéig fennmaradható állapot miatt, J.T. halálos betegségének hiányában nem került volna sor a válásra, és a felperes, valamint J.T. házasságkötésére. Kellően kellett volna értékelni az elsőfokú bíróságnak a fellebbező alperesek szerint azt, hogy az első bontóperben J.T. volt az, aki ellenezte a házasság felbontását, mert az nem romlott meg, illetve a másodjára beadott bontóper folytatására meg volt a lehetősége, de nem tette. Ha biztos elhatározása lett volna a válásra, semmi nem gátolta volna meg a bontóper lefolytatásában.

[35] Előadták továbbá, hogy a halál esetére szóló ingó- és ingatlan ajándékozási szerződésekben a vagyontárgyaival J.T. sajátjaként rendelkezett. A felperes pedig tudott ezekről, ismerte tartalmukat, emiatt számára nyilvánvaló volt, hogy az elajándékozott, közel fél milliárdos vagyon nem lesz az övé, abból csak annyit kap, amit ajándék jogcímén megszerez, ennek ellenére semmiféle azt ellenző magatartást nem tanúsított, nem tiltakozott a vagyoni érdekeinek érvényesítésére, kifejezetten mindent elfogadott.

[36] Nem értettek egyet a közbenső ítéletben megállapítottakkal abban, hogy a felperes és J.T. a M. utcai ingatlanban a beköltözést követően felújítottak és földszinti hálószoza mellett közös kiskorú gyermekük részére egy külön szobát alakítottak ki, mert ennek közös célként való értelmezése kizárt.

[37] Állították, hogy a felperes részéről bejelentett tanúk semmilyen közös gazdasági tevékenységről nem tudtak beszámolni, nem hogy teljeskörűen, mint ahogy az elsőfokú bíróság megállapította, hanem sehogyan sem. „A gyermek babakocsiban történő tologatása” nem gazdasági együttműködés. Szerintük a tanúk csak találgattak, hogy milyen lehetett a felperesék együttműködése, hiszen a J.T. életébe belelátó tanúk nem tapasztalták azt. Kifogásolták azt is, hogy a felperes pontos információkkal nem rendelkezett a vagyonról, vagyonmozgásokról, céges ügyekről. J.T. üzleti partnerei, közvetlen munkatársai, illetve hozzátartozói vallomása alapján egyértelmű volt, hogy J.T. volt az, aki a gazdasági célokat kitűzte és meghatározta az irányokat. Kiemelt jelentőséget kellett volna tulajdonítani az elsőfokú bíróság részéről M.E. tanúvallomásának, mert ő látta, hogy hogyan intézte J.T. a pénzügyeit, hogy saját pénze volt, azzal saját döntése alapján, saját céljai szerint gazdálkodott.

[38] Szemléletes bizonyítéknak tartották, hogy J.T.nak volt bankszámlája, de a felperessel közös bankszámlája nem, ellenben a IV. rendű alperesnek volt J.T. bankszámlájához hozzáférése. Ugyancsak jelentőséget kellett tulajdonítani – szerintük – P.E.-nak, J.T. könyvelője, adótanácsadója vallomásának is, aki részletes információkkal rendelkezett J.T. gazdálkodásáról. A gazdasági életközösséget a felperes által csatolt fényképfelvételek nem igazolják. Kifogásolták azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem jelölte meg, hogy J.T. mely bontóperi nyilatkozatára gondolt akkor, amikor azt mondta, hogy az cáfolja az általuk bejelentett tanúk vallomásait. Véleményük szerint az elsőfokú bíróságnak azt kellett volna a tanúvallomások alapján megállapítani, hogy J.T. gazdasági társaságai úgy működtek, hogy a felperes semmilyen szinten nem jelent meg a döntéshozatalban, az irányításban, ugyanis az a felperesi állítás, hogy tevékenyen dolgozott a társaságokban, valótlan. Az sem igazolt, hogy a

felperes gazdálkodhatott J.T. készpénzével, ugyanis az éttermi számla vagy egy bevásárlás fizetése nem bizonyíték. Sérelmezték azt is, hogy nem indokolta meg az elsőfokú bíróság pontosan, tényszerűen, mi igazolta a közös cél érdekében való együttműködést, gazdasági kockázatvállalást. A bírósági gyakorlatban a gazdasági közösség megállapításának csak bizonyos esetekben, bizonyos tények alapján van helye. Az elsőfokú bíróság azonban igen röviden indokolta meg a gazdasági közösség fennállását, holott az összes tényt, körülményt értékelnie kellett volna. Még ha el is fogadható lenne, hogy 2017. év végén J.T.nak a felperessel való házasságkötés volt a célja, akkor sem állapítható meg, hogy emiatt már 2011 októberében fennállhatott közöttük a gazdasági közösség. A M. utcai ingatlanban a felperes és J.T. 2018 tavaszán költöztek be, ez sem alapoza meg a 2011. évvel kezdődő gazdasági közösséget.

[39] Sérelmezték, az elsőfokú bíróság nem értékelte azt a rendkívül fontos körülményt, hogy dr. R.L. ügyvéd tanúvallomásának tételéhez a felperes nem adta meg az ügyvédi titoktartás alóli felmentésre vonatkozó hozzájárulást, így J.T.-nak mint magánszemélynek a megbízásai ügyében nem tudott nyilatkozni.

[40] Kifogásolták azt is, hogy az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az élettársi érzelmi kapcsolat a külvilág számára egyértelműen megjelent. Véleményük szerint az elsőfokú bíróság „a bonyolult tényállást és számos történést összemosva” helytelenül állapította meg, hogy a felperes és J.T. mikortól éltek együtt és hol. Előadták, hogy önmagában a gyermekvállalás közös gazdasági célként nem értelmezhető. Hiszen a gyermeket egyik fél sem tervezte, J.T. is kételkedett a saját apaságával kapcsolatban, emiatt a gyermeket a DNS teszt eredményét követően ismerte el sajátjának. Álláspontjuk szerint J.T.nak lehetősége lett volna a gyermek fogantatását követően bármikor apai elismerő nyilatkozatot tenni, de azért nem tette meg, mert meg kívánta várni a DNS-vizsgálat eredményét.

[41] A Pp. 370. §-ának (2) és (3) bekezdéseire tekintettel hivatkoztak a fellebbezés mellékleteként csatolt DNS-vizsgálat eredményére mint új tényre és bizonyítékra, amely szerint 2012. február 8-án készült az el, a számla 2012. február 10-én datált, vagyis ekkor már megküldték azt J.T.nak, tehát a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatát ezen időpontot követően megtehetette, így is tett, azaz az eredmény ismeretében nyilatkozott az apaságáról. Kérték, hogy tulajdonítson annak is jelentőséget az ítéltábla, hogy a bontóper során azt rögzítették, hogy a IV. rendű alperes és J.T., hogy nincs a közös gyermekeiken kívül más gyermekük, márpedig, hogy ha két hónap múlva születendő gyermeke lett volna, akkor az azután a fizetési kötelezettséget be kellett volna jelenteni.

[42] Ellentmondásosnak tartották azt is, hogy a J.T. közvetlen közelében dolgozó és élő tanúk nyilatkozatai ellentétesek voltak a felperes által bejelentett tanúk nyilatkozataival, a kapcsolat kifelé való vállalása időpontjáról. Az nem 2011 októberében, csak jóval később valósult meg. Állításuk szerint a terhesség alatti segítségnyújtás élettársi érzelmi közösséget nem eredményez.

[43] A közbenső ítéletet a kialakult bírósági gyakorlattal is összevetették és számos eseti döntést hívtak fel annak igazolására, hogy a perben hasonló tényállások alapján a bíróságok, közöttük a Kúria is, nem azt a következtetést vonták le, mint amit az elsőfokú bíróság. A jogi érvelésük az volt, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást nem megfelelően állapította meg, a bizonyítékokból okszerűtlen megállapításokat tett és azokból nem megfelelő jogi következtetést vont le, továbbá nem vette figyelembe, milyen szempontokat kell vizsgálni az élettársi gazdasági közösség fennállásához, összemosva a köznapi értelemben használt élettárs

fogalmát, a jogi értelemben vett élettársával. Véleményük szerint az elsőfokú bíróság nem megfelelően választotta ki, hogy melyik tanúvallomás, milyen tény megállapítása szempontjából vehető figyelembe, olyan tanúk vallomására alapította ítéletét, akik mint a perben kiderült releváns információkkal nem rendelkeztek a felperes és J.T. érzelmi és gazdasági kapcsolatáról.

[44] A határozott álláspontjuk szerint a 2017-2018. évekre vonatkozó nyilatkozatokat nem terjesztheti ki az elsőfokú bíróság visszamenőleg egészen 2011 őszéig. Kifogásolták azt, hogy az elsőfokú bíróság közbenső ítéletében többször is használta azt a kifejezést, hogy „„önmagában« valami nem eredményezi a gazdasági közösség hiányát”, ez valóban így van, de a „sok-sok” »önmagában« azt eredményezi, hogy megállapítható a gazdasági együttműködés teljes hiánya.

[45] Összefoglalva úgy látták, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte összességében a felperes keresetét alátámasztó, feltétlenül szükséges nyilatkozatai elmaradásának okát, a kereset alátámasztó bizonyítékok hiányát, a bizonyítás sikertelenségét, a felperesnek azt a magatartását, amivel megakadályozta az egyik legtöbb információval rendelkező dr. R.L. ügyvéd tanúvallomásának tételét, továbbá azt, hogy egy szerződést, okiratot sem tudott felmutatni, amelyben bármilyen módon szerzőként megjelenne, illetve egy olyan konkrét gazdasági döntést sem tudott bizonyítani, amelyet J.T.-sal egyetértésben hozott volna meg.

[46] Harmadlagos kérelmük vonatkozásában előadták, hogy amennyiben az ítéltábla szükségesnek látja, úgy az elmaradt szembesítéseket pótolja, mert a szembesítések megkísérlése nélkül nem kerülhet sor a valós tényállás megállapítására, hiszen a tanúvallomások közötti ellentmondások kulcsfontosságúak a per eldöntése szempontjából.

[47] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében a közbenső ítélet helybenhagyását és a fellebbező alperesek perköltségében való marasztalását kérte, amelyet 254 000 forint összegben jelölt meg.

[48] Nem ellenezte a II. rendű alperes lakcíme és J.T. születési dátuma tekintetében a közbenső ítélet kijavítását.

[49] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság közbenső ítélete megalapozott, az nem sérti a Pp. 279. §-át. Állította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárásra irányadó jogszabályi rendelkezéseket betartotta és a fellebbező alpereseknek az ítéleti döntés meghozatalához vezető jogalkalmazási folyamatokra vonatkozó, általánosságban mozgó hivatkozásai alaptalanok.

[50] Véleménye szerint a tanúk meghallgatása is szabályszerűen történt, továbbá a fellebbezés [20] bekezdésében foglalt füzet csatolása szükségtelen volt, csak úgy mint az, hogy neki emlékezetből hosszú évekre visszamenően jogcímekre, kifizetőkre lebontva nyilatkoznia kellene a bruttó jövedelmeikre. Az élettársi kapcsolat megállapításához ugyanis nem szükséges, hogy ő is minden gazdasági tevékenységben részt vegyen.

[51] Hangsúlyozta, hogy a szembesítések csak akkor indokoltak a Pp. 294. §-ának (6) bekezdése szerint, ha szükségesek. Az elsőfokú bíróság azonban a tanúk meghallgatását követően lehetőséget adott mind a feleknek mind a képviselőiknek az észrevételeik megtételére. Az egyes tanúknak más tanúkkal való szembesítését pedig a fellebbező alperesek, illetve képviselőjük nem kérte az elsőfokú eljárás során, az nem is volt indokolt. Azt is előadta, ha bármilyen eljárási szabálysértés történt, az nem hatott ki az ügy érdemére.

[52] Az irányadó jogszabály tekintetében fenntartotta a nyilatkozatát, hogy a Ptk. rendelkezéseit kell a teljes életközösségre alkalmazni. Ezt támasztja alá, hogy a házasság megkötésének időpontja is a Ptk. hatályba lépése után történt.

[53] Állította, hogy egy napon megszűnhet a házassági életközösség és ugyanazon a napon megkezdődhet az élettársi együttélés is, pl. úgy, hogy a házastárs a házasságból úgy lép ki, hogy az élettársához költözik. Ez nem eljárási határidő és ez az egy nap nem is lényeges az ügy megítélése szempontjából.

[54] Kifogásolta a fellebbező alperesek részéről a köznapi értelemben vett és a jog által definiált élettársi életközösség megkülönböztetését, ugyanis sem ő, sem a jogi képviselője nem köznapi értelemben kívánta elbíráltatni az élettársi kapcsolatot, amely házassági kapcsolattá vált.

[55] Rámutatott arra, hogy dr. R.L. ügyvéd képviselte J.T.-t a bontóperben, így a jogairól, illetve kötelezettségeiről tájékoztatnia kellett őt és nem feltételezhető, hogy J.T. úgy tett nyilatkozatot, hogy ne lett volna tisztában az élettársi kapcsolat fogalmával.

[56] Állítása szerint a fellebbező alperesek J.T. bontóperben tett nyilatkozatát a saját perbeli álláspontjukhoz igyekeznek igazítani. Az a körülmény, hogy J.T. már rendelkezett vagyonnal az élettársi kapcsolat kezdetén nem zárja ki az élettársi közösség megállapíthatóságát. A fellebbező alperesek a tanúvallomásokból kiragadtak mondatokat, azokat nem teljes terjedelmükben vették figyelembe és nem is így értékelték.

[57] Szerinte fellebbező alperesek feltételezéseiket adják elő a fellebbezésükben, amelyek nem felelnek meg a valóságnak. Hangsúlyozta azt is, hogy a meghallgatott tanúk közül, akiknek a vallomásaira a fellebbező alperesek hivatkoznak, nem minősülnek érdektelennek, hiszen függő helyzetben vannak, mert olyan cégeknek a dolgozói, amelyek a fellebbező alperesek érdekeltségében működnek. G.Z.-t kifejezetten elfogult tanúnak tartotta és dr. R.L. sem érdektelen vele szemben. Továbbra is fenntartotta, hogy miért nem járult hozzá dr. R.L. tanúkenti meghallgatásához azzal, hogy a felmentést számára megadta volna.

[58] Azzal összefüggésben, hogy nem rendelkezik információval a gazdasági társaságokról, ellenben a fellebbező alperesek igen, előadta, hogy J.T. halálát követően a munkaviszonyát megszüntették, a társaságok működéséből kizártak, míg nekik volt idejük a per alatt információkat szerezni.

[59] Véleménye szerint mind a gazdasági, mind pedig az érzelmi közösség fennállt közte, illetve J.T. között, szemben a fellebbezésben írtakkal. Az általa bejelentett tanúk nem minősülnek elfogultnak, hiszen rendelkeztek információval a J.T.-sal fennállt érzelmi, gazdasági közösségükről. Fenntartotta azt a nyilatkozatát, hogy közösen akartak gyermeket vállalni, a gyermekük születésénél jelen volt a szerető apai gondoskodás. Az életközösség ezt követő fennmaradása, a közös együttélés, a gyermek közös nevelése pedig mind az élettársi kapcsolat tényét támasztják alá.

[60] Állította, hogy J.M. nem érdektelen tanú, mert a KFT1-ben 50%-os tulajdonnal rendelkezik, így érdeke fűződik a per kimeneteléhez. Vitatta azt, hogy a DNS-vizsgálat eredményéről szóló okirat mint új bizonyíték csak az eljárásnak a fellebbező alperesek által megjelölt szakában került a birtokukba, ugyanis J.T. halálát követően hozzáfértek valamennyi irathoz, ezért kérte annak kizárását.

[61] Az I., II. és IV. rendű alperesek fellebbezése részben, a következők szerint alapos:

[62] Az elsőfokú bíróság a perben az élettársi- és a házastársi életközösség fennállásának és időtartamának megállapításához szükséges jelentős tényeket a felek tényelődásainak, a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak, különösen a meghallgatott tanúk vallomásainak, és az okirati bizonyítékok tartalmának az egybevetése alapján a Pp. 279. §-a (1) bekezdésében foglalt elveknek túlnyomórészt megfelelően történő értékelésével állapította meg, és abból az ügy érdemét, a kereseti kérelem jogalapját illetően – az alkalmazott jogszabály és az élettársi kapcsolat kezdő és záró időpontjának kivételével – helytálló jogi következtetésre jutott. A döntését ugyan megindokolta, de jogi indokolása nem volt teljes körű, az alkalmazott jogszabály értelmezését, azokat a körülményeket, amelyeket a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, nem teljeskörűen indokolta meg. A bizonyítási eljárás teljessége miatt azonban a rendelkezésre állt bizonyítékok elégségesek voltak a jogalap fennálltának megítéléséhez, sem a bizonyítási eljárás kiegészítése, sem annak megismétlése nem volt indokolt, az elsőfokú bíróság döntése a fellebbező alperesek fellebbezési kérelmére tekintettel a rendelkezésre állt adatok alapján felülbírálható volt.

[63] Előrebocsátja az ítéltábla, hogy – az egységes bírósági gyakorlat és az Alkotmánybíróság 30/2014. (IX.30.) AB határozata szerint – a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a fél szubjektív elvárását kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása, amely határozatra az ítéltábla is figyelemmel volt döntése indokolásakor.

[64] Mindenekelőtt az alkalmazandó jogszabály helyes meghatározása képezte a kereset, illetve a fellebbezés elbírálásának kiindulópontját, melyet az ítéltábla az élettársi kapcsolat tekintetében az elsőfokú bíróság által alkalmazott jogszabálytól eltérően, a régi Ptk.-ban határozott meg.

[65] A felperes „élettársi és házastársi vagyonközösségen” alapuló tulajdonjogi igényt érvényesített a 2019. március 25-én végintézkedés hátrahagyása nélkül elhunyt házastársa, J.T. hagyatékát képező gazdasági társaságok, üzletrészek, ingatlanok, egyéb vagyontárgyak és követelések, valamint a halál esetére szóló ajándékozással érintett vagyontárgyak vonatkozásában és azok ½ részének tulajdonába adását kérte.

[66] Kereseti kérelme jogalapját a 2010 novemberétől 2019. március 22-ig fennállt élettársi és a 2019. március 22-től J.T. haláláig fennállt házassági együttélésre alapította, keresete jogalapjaként a Ptk. rendelkezéseit megjelölve.

[67] Bár a fellebbező alperesek vitatták az élettársi kapcsolat tekintetében a Ptk. 6:514. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alkalmazhatóságát, az elsőfokú bíróságnak az volt az álláspontja, tekintettel arra, hogy a felek házasságkötése folytán a Ptké. 23. és 27. §-ai alapján alkalmazandó Ptk. 4:35. §-ának (1) bekezdése szerint a házastársak törvényes vagyoni jogi rendszere az életközösség kezdetétől hatályosul, az élettársi kapcsolatra nem lehet eltérő jogszabályi rendelkezést alkalmazni.

[68] A Ptk. 8:4. §-a alapján a Ptk. 2014. március 15-én lépett hatályba. A Ptké. 50. §-ának (1) bekezdése értelmében, ha a törvény eltérően nem rendelkezik, a Ptk. hatálybalépésekor fennálló kötelekkel kapcsolatos, a Ptk. hatálybalépését követően keletkezett tényekre, megtett jognyilatkozatokra – ideértve az e tények, illetve jognyilatkozatok által keletkeztetett

újabb köteleket is – a Ptk. hatályba lépése előtt hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni. A (2) bekezdés értelmében a felek megállapodhatnak abban, hogy a Ptk. hatályba lépése előtt kötött szerződésüket teljes egészében a Ptk. hatálya alá helyezik.

[69] Az élettársi kapcsolat mind a Ptk., mind a korábbi jogi szabályozás alapján kötelmi jogviszonynak minősül, és minthogy a felek a szerződésüket nem helyezték a Ptk. hatálya alá, arra a Ptk. hatályba lépése előtti, adott esetben a régi Ptk. szerződéskötéskori rendelkezései az irányadóak.

[70] A jogviszony keletkezése szempontjából a fogalmi elemek megléte nem kérhető számon egy később hatályba lépett jogszabály alapján, arra a Ptk. 4:35. §-a (1) bekezdésének alkalmazása sem ad indokot. Ugyanakkor a régi Ptk. rendelkezései szerint megállapított életközösség nem zárja ki a Ptk. 4:35. §-ának (1) bekezdésének alkalmazását, amely csupán arról rendelkezik, hogy a törvényes vagyoni jogi rendszer az életközösség kezdetétől hatályosul akkor is, ha a házastársak a házasságkötés előtt élettársakként éltek együtt. Ezen vagyoni jogi rendelkezés időbeli hatálya független attól, hogy az élettársi kapcsolat a régi Ptk. vagy a Ptk. rendelkezésén alapult.

[71] Emiatt az élettársi kapcsolat törvényi feltételeinek meglétét – helyesen – a régi Ptk. – 2010. novemberében hatályban volt – 685/A. §-a alapján kell vizsgálni, amely szerint élettársi kapcsolat áll fenn két olyan házasságkötés vagy bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése nélkül közös háztartásban, érzelmi és gazdasági közösségben (életközösségben) együttélő személy között, akik közül egyiknek sem áll fenn mással házassági életközössége, bejegyzett élettársi közössége vagy élettársi kapcsolata, és akik nem állnak egymással egyenesági rokonságban vagy testvéri, féltestvéri kapcsolatban.

[72] Jóllehet a régi Ptk. fogalom meghatározása valóban hasonló a Ptk. szerinti fogalom meghatározáshoz, azonban a fogalmi elemek vizsgálata körében a gazdasági közösség mikénti értelmezése eltérő. A Ptk. 6:516. §-ának rendelkezése szerint ugyanis az élettársak az élettársi vagyoni jogi szerződés eltérő rendelkezése hiányában az együttélés alatt önálló vagyonszerzők és az életközösség megszűnése esetén igényelheti bármelyik élettárs a másiktól az együttélés alatt keletkezett vagyonszaporulat megosztását, a szerzésben való közreműködés arányában, míg a régi Ptk. 578/G. §-ának (1) bekezdése szerint az élettársak együttélésük alatt a szerzésben való közreműködésük arányában közös tulajdont szereznek.

[73] Mindez pedig azzal a következménnyel jár, hogy bár mindkét fogalom meghatározásnak törvényi feltétele a gazdasági közösség, eltérő tényállási elemek vizsgálata szükséges annak megállapításához, a Ptk. szerinti új fogalom csupán egyfajta gazdasági érdekközösség meglétét vizsgálja.

[74] Az elsőfokú bíróság részletesen vizsgálta az élettársi kapcsolat fogalmi elemeinek meglétét, és bár az alkalmazandó jogszabályhelyet nem megfelelően jelölte meg, ténylegesen a gazdasági közösség fennállása körében a régi Ptk.-n alapuló bírói gyakorlat szerinti feltételek fennálltát vizsgálta, így az ítéltábla csupán az alkalmazandó jogszabályt helyesbítette.

[75] Az eljárás szabályszerűsége körében a fellebbező alperesek helytállóan idézték az ítéleti döntés meghozatalához vezető jogalkalmazási folyamatot, a tényállás megállapításával szembeni követelményeket, a bizonyítási eljárás szabályait, az ítélet indokolásával szemben támasztott elvárást. Alapítván hivatkoztak viszont arra, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 346. §-ának (5) bekezdésében írt kötelezettségének, nem adta indokát annak, hogy jogkérdésben miért tért el a Kúriának a Bírói Határozatok Gyűjteményében közzétett határozataitól. A hivatkozott határozatok eltérő tényálláson alapultak, ezért a jogkérdés eltérő

értelmezése nem merült fel. A Kúria Pfv.20.987/2021/9. számú határozatában ügydöntő jelentősége volt a pénzügyek elkülönült használatának, míg a Pfv.20.691/2019/6. és az Mfv.10.234/2019/4. számú határozatokban a felek jövedelmének közös cél érdekében történő felhasználása nem volt bizonyított.

[76] A fellebbező alperesek tévesen állapították meg a gazdasági közösség fennállásához vizsgálendő tények körét (lásd későbbiek szerint), e körben ugyanis kizárólag az képezte a bizonyítás tárgyát, hogy megállapítható-e és ha igen, milyen időtartamban az élettársi kapcsolat fogalmi elemét képező gazdasági közösség fennállása. A fellebbező alperesek olyan tények meglétét kérték számon a feleken, és az azokra vonatkozó bizonyítási eljárást, illetve az azokra vonatkozó ítéleti indokolást hiányolták, amelyek túlmutattak a gazdasági közösség meglétén, jöllehet házasságkötés hiányában jelentőséggel bírtak volna a szerzési arány megállapítása körében, vagy valamely vagyontárgy alvagyoni jellegének megítélésében.

[77] Alaptalanul sérelmezték a fellebbező alperesek a szembesítés elmaradását is. A Pp. 294. §-ának (6) bekezdése alapján a tanúbizonyítási eljárás során, ha a tanú vallomása más tanúnak vagy a személyesen meghallgatott félnek az előadásával ellentétben áll, az ellentét tisztázását szükség esetén szembesítéssel kell megkísérelni.

[78] A szembesítés ugyan az ellentétek feloldását szolgáló jogintézmény, azonban nem kötelező, csak lehetőség, akkor kell elrendelni, ha feltehető, hogy eredményre fog vezetni. Ez a feltevés az esetek nagy számában nem bizonyul megalapozottnak, ugyanis a megejtett szembesítések általában „eredménytelenül” végződnek. Kétségtelen tény ugyanakkor, hogy a tényállás megállapítása szempontjából lényeges következtetések vonhatók le eredménytelenség esetén is a szembesítésből, amelyek a bizonyítékok értékelése körében jól hasznosíthatóak a bíróságok számára (A polgári perrendtartás magyarázata, Complex, 2007. Budapest, 993-994. oldal).

[79] Az elsőfokú bíróságnak diszkrecionális joga a szembesítés elrendelése, annak szükségességének megítélése, amely elsősorban a tényállás megállapítása körében releváns tények vonatkozásában indokolt. Értékelendő e körben az is, hogy a felek a tárgyalásokon személyesen jelen voltak, az elsőfokú bíróság lehetőséget adott arra, hogy reflektáljanak a tanúvallomásokra, a tanúkhöz kérdést intézzenek. Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság eljárása e körben jogszerű volt, eljárási szabálysértés nem történt.

[80] Arra alappal hivatkoztak a fellebbező alperesek, hogy az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak, hogy egyes bizonyítási indítványait (füzet becsatolására kötelezés, felpereshez intézendő kérdésekre nyilatkoztatás) miért mellőzte, holott e tekintetben – helyesen – a Pp. 346. §-ának (5) bekezdésében foglaltak alapján kötelezettség terhelte. Ez az eljárási szabálysértés azonban nem volt olyan súlyú, amely a felülbírálatot akadályozta volna, és a később kifejtettek szerint e körben a bizonyítási eljárás kiegészítése, megismétlése sem vált szükségessé, minthogy a felajánlott bizonyítás mellőzése indokolt volt.

[81] Mindezek előrebecsátását követően az ítéltábla az élettársi kapcsolat törvényi fogalmi elemeinek meglétét vizsgálta.

I. Mással fennállt házassági életközösség

[82] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg ítéletében, hogy J.T.-nak a IV. rendű alperessel korábban fennállt házassági életközössége az élettársi kapcsolat megállapítását kizáró körülmény.

[83] Alappal sérelmezték azonban a fellebbező alperesek, hogy mivel J.T. és a IV. rendű alperes házassági életközössége 2011. október 15-ig tartott [Nyíregyházi Járásbíróság 35.P.22.381/2018. (a továbbiakban bontóper) 7. sorszámú ítélet], ezért az egyéb törvényi feltételek megléte esetén csupán 2011. október 16-tól van lehetőség az élettársi életközösség megállapítására. Egy azon napon élettársi és házassági életközösség nem állhat fenn.

[84] Ez az oka annak, hogy a felek egymással kötött házassága és életközössége is kizárta az élettársi kapcsolat megvalósulását, ezért az csak a házasságkötés előtti nappal bezárólag volt megállapítható.

II. Érzelmi közösség, közös háztartás

[85] Alaptalanul kifogásolták a fellebbező alperesek az elsőfokú bíróságnak J.T. és a felperes között fennállt érzelmi közösség, közös háztartás és azok időtartamára vonatkozó megállapításait.

[86] J.T. házassági életközösségének fennállása alatt létesített külső kapcsolatot a felperessel, amely már az elején elmélyült. Ahogy a IV. rendű alperesnek fogalmazott „megszerette J.-t” (40. sorszámú jegyzőkönyv 15. oldal), vagy ahogy B.I. tanú vallotta, J.T. „szerelmes lett” (58. sorszámú jegyzőkönyv 10. oldal). Jóllehet a gyermek fogantatása befolyásolhatta abban a döntésében, hogy elhagyja a családját, azonban az érzelmi közösség megállapítása szempontjából nincs annak jelentősége, hogy az érzelmi kapcsolat kialakításában, kialakulásában milyen szerepet játszott a gyermek születése, vagy hogy a felperes milyen módon közölte a terhességének tényét, minthogy a rendelkezésre állt adatok alapján – miként azt az elsőfokú bíróság is megállapította –, egyértelműen megállapítható az érzelmi közösség ténye. A bíróságnak csak és kizárólag azt kell vizsgálnia, hogy fennállt-e ez az érzelmi közösség, és ha igen, milyen időtartamban, annak minősítése az élettársi kapcsolat megállapíthatóságától független.

[87] Az érzelmi közösség fennállása szempontjából az elsőfokú bíróság helyesen tulajdonított jelentőséget annak, hogy 2011. október 15-től (helyesen: 16-tól) a felek „kifelé” vállalták a kapcsolatukat. J.T. már a terhesség alatt is felvállalta a felperessel való kapcsolatát, szakmai találkozókra is magával vitte őt, a barátnőjeként, párjaként mutatta be. A felperes már ekkor sem kívülállóként vett részt a megbeszéléseken (B.B. tanú vallomása 58. sorszámú jegyzőkönyv 7. oldal, B.I. tanú vallomása 58. sorszámú jegyzőkönyv 10-11. oldal, K.GY. tanú vallomása 58. sorszámú jegyzőkönyv 14. oldal).

[88] Helyesen állapította meg azt is, hogy J.T. élettársának tekintette a felperest és el is jegyezte. Bár az élettársi kapcsolatnak van köznapi jelentése, de szó nincs arról, hogy J.T. a szó köznapi jelentését használta volna a házassági bontóperében a felperessel való kapcsolata minősítésére, mivel már a keresetlevelében kifejezetten nyilatkozott arról, hogy „új élettársi kapcsolatot létesített” (bontóper 1. sorszámú keresetlevelél). A per során csatolt soron kívüliség engedélyezése iránti kérelmében (3. sorszám) pedig kifejezetten az élettársaként nevesítette a felperest, személyes meghallgatása során pedig arról is nyilatkozott, hogy a házassági életközösség megszűnésétől kezdődően folyamatosan együtt élt vele (6. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal).

[89] J.T. a családi eseményekbe is bevonta a felperest, az eljárás során csatolt fényképfelvételek pedig nemcsak a felperessel való érzelmi kapcsolatát bizonyítják, de azt is, hogy közös családi nyaralásokon, rendezvényeken vettek részt az első házasságából származó gyerekekkel.

[90] Alaptalan az a hivatkozás is, hogy J.T. csupán a DNS-vizsgálat, illetve a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat megtételét követően alakított ki érzelmi kapcsolatot a felperessel. J.T. örömmel várta születendő gyermekét, aktívan részt vett a szülés előkészítésében, felkészítő tanfolyamra járt közösen a felperessel, a gyermekről rendszeresen 3D-s felvételeket készíttettek, és kifejezetten D.-be hozta szülni a felperest, mivel a gyermek születésekor a baba-mama szolgáltatások szélesebb körben álltak rendelkezésre a debreceni klinikán, mint NY.-n. Apás szülésen is részt vett, a fényképfelvételek is bizonyítják bensőséges érzelmi kapcsolatát a megszületett gyermekkel. Érdektelen tanúk, a védőnő és a szülésznő (H.Lné 57. sorszámú jegyzőkönyv 22. oldal, Bné G.E. tanú vallomása 57. sorszámú jegyzőkönyv 25. oldal) igazolták azt is, hogy J.T. már a gyermek születése előtt tett apai elismerő nyilatkozatot és csupán adminisztratív hiba miatt kellett azt megismételni.

[91] Maga a IV. rendű alperes sem állította, hogy J.T. kétségbe vonta volna gyermeke tőle való származását, mindezek alapján hihető, hogy a DNS-vizsgálatra a gyermeknek a családtagok általi elfogadtatása érdekében került sor, hogy ne kérdőjelezzék meg a családhoz tartozását. Ennek a ténynek azonban akkor sem lenne jelentősége az élettársi kapcsolat szempontjából, ha annak érdekében került volna sor a vizsgálatra, hogy J.T. meggyőződjön apaságáról, és ha csupán az eredmény tudatában tette volna meg az elismerő nyilatkozatát.

[92] J.T. saját bontóperben tett nyilatkozata pedig igazolja azt is, hogy a felperessel már a házassági életközösség megszűnésétől folyamatosan együtt élt, és először albérletbe költözött vele. Személyes meghallgatásakor úgy nyilatkozott: „Így szűnt meg az életközösségünk 2011. október közepén úgy, hogy én akkor elköltöztem ..., ekkor én már a jelenlegi élettársammal költöztem albérletbe, és amikor az alperes elköltözött a M. utcáról a K.-házban lévő másik lakásunkba, akkor a nagylányom ott maradt a házban egyedül, ezért amikor a legkisebb gyermekem megszületett, a debreceni kórházból mi már ide mentünk vele vissza. Majd a gyerekekkel megbeszélve én elhagytam ezt az ingatlant, és az alperes visszaköltözött ide a gyerekekhez, és így lényegében csak tavaly került sor arra, hogy a tulajdoni viszonyunknak megfelelően én költöztem már véglegesen a lakóhelyem szerinti ingatlanba és az alperes pedig már a SZ. téri lakását használja” (bontóper 6. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal). Azt pedig a bontóper során a IV. rendű alperes és J.T. is egyezően adták elő, hogy 2011. október 15-ét követően kísérletet sem tettek a házasságuk helyreállítására (7. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal).

[93] J.T. és a felperes érzelmi kapcsolata pedig mindvégig fennállt, és bár J.T. halála előtti napokban kötöttek csupán házasságot, a házasságkötés kifejezetten tervezett volt, 2018. október 3-án – közel fél évvel halála előtt – J.T. dr. R.L. ügyvéd által terjesztett elő soron kívüli eljárás iránti kérelmet a bontóperben (bontóper 3. sorszámú kérelem), amely szerint feltett szándéka volt, hogy még életében vagyoni és családi viszonyait rendezze, és ennek körében kívánt házasságot kötni. A közös háztartás korábbi megszüntetésére pedig adat nem merült fel.

III. Gazdasági életközösség

[94] Az élettársi kapcsolat megállapíthatóságának kétségtelenül egyik legfontosabb eleme a gazdasági közösség fennállása, amely a bírói gyakorlat szerint feltételezi, hogy a felek nem csupán esetileg, egy-egy vagyontárgy megszerzésében, vagy csupán az együttélés mindennapi kiadásai tekintetében működnek közre, hanem a gazdasági tevékenységüket meghatározó célkitűzések az életközösség egész időtartama alatt közösek, annak elérésében pedig teljes körű együttműködést tanúsítanak (BH1998. 588, Kúria Pfv.II.21.451/2016. [46] pont, Pfv.21.232/2013. [73] pont).

[95] Az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le a gazdasági közösség megállapíthatóságának érdekében, döntésével az ítéltábla e tekintetben is egyetértett, döntése indokolását azonban az ítéltábla – a fellebbező alperesek érvelésében foglaltakra tekintettel – a következőkkel egészíti ki:

[96] Az élettársak gazdasági közössége a megjelölt gyakorlat alapján a mindennapi együttműködésen túlmutató, rendszerint vagyonszaporulatban vagy vagyonvesztésben megnyilvánuló gazdasági tevékenységet jelent. A perbeli esetben kétségtelen tény, hogy nem átlagos vagyontömeggel rendelkeztek a felek, számtalan ingatlan, társasági részesedés és vagyontárgy, jelentős összegű követelés képezi a per tárgyát, azonban önmagában a vagyon volumenének a per mikénti elbírálása szempontjából nincs jelentősége.

[97] Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból a tényből, hogy az élettársak gazdasági közössége nem jelent közös gazdasági tevékenységet. Nem feltétele annak, hogy mindkét fél részt vegyen a felek megélhetését biztosító társaságok gazdasági tevékenységében, különösen nem feltétele, hogy a társaságok belső jogviszonyában is tulajdonosai, vezetői legyenek a társaságnak, de még csak az sem, hogy a társaság gazdasági döntéseiben a nem tag élettárs részt vállaljon.

[98] A gazdasági kapcsolat megállapíthatóságától független az is, hogy a felek a megszerzett vagyontárgyakat kinek a nevére vásárolják, minthogy az élettársi közös szerzés eredeti szerzőmód és a közös szerzés célzata esetén az ingatlan-nyilvántartástól, vagy adott esetben a cégbejegyzéstől függetlenül is hatályosul.

[99] Rendszerint egy-egy élettársi kapcsolatban az egyik fél vesz részt a társaság működtetésében, míg a másik félnek teljesen független, más munkaviszonya, foglalkozása van, vagy csupán a gyerekek, a család ellátását végzi. Ilyen esetekben fel sem merül, hogy a társaság, társaságok gazdálkodásával kapcsolatban az élettársi kapcsolat megállapításához a működés bármilyen szintű ismerete, vagy a döntésben való közös részvétel szükséges lenne.

[100] Az adott esetben a felperes már a munkaviszonya során került közvetlen kapcsolatba J.T.-sal, későbbi foglalkoztatására pedig részben a magánjellegű kapcsolatuk miatt került sor. J.T. a III. rendű alperes születését követően is biztosította a felperes foglalkoztatását, azonban a felperes nem átlagos munkavállaló volt, hanem tevékenységét a család igényeihez igazították, például a közös gyermek egészségi állapota, betegsége befolyásolta a foglalkoztatás mértékét. A felperes nem volt a társaságok vezető tisztségviselője, nem volt azok képviselője, nem irányította azok gazdasági tevékenységét, és nem is rendelkezett a társaságok bankszámláival. Ugyanakkor megállapítható, hogy J.T. és a felperes belső viszonyában a kapcsolat kezdetétől megjelent az együttműködés, egyfajta együtt gondolkodás, J.T. már terhesen több kiállításra, megbeszélésre magával vitte a felperest, kapcsolatuk elejétől több olyan projektet tervezett, olyan társaságot alapított, amelyben számított a felperes tájékozottsága vagy éppen érdeklődése, aki megfelelő szaktudással is rendelkezett. A felperesnek általános ismeretei voltak a cégek működéséről, többféle, a

fellebbező alperesek által is elismert, de kétségtelenül nem ügydöntő feladatot végzett azokban.

[101] A bírói gyakorlat csupán hallgatólagos akarategységet kíván az élettársaktól a gazdasági tevékenység vonatkozásában, az annak eredményeként szerzett vagyon közös tulajdonba kerülése, illetve sikertelensége kockázatának és költségeinek közös viselése tekintetében nem várja el, hogy napról napra a felek megjelenítsék, megfogalmazzák közös gazdasági céljaikat, mindössze az szükséges, hogy az túlmutasson a közös háztartás fenntartásán, a megszerzett jövedelemmel, megtakarítással, a mindennapi közös életvitel költségein túlmutatóan rendelkezzenek a felek.

[102] Az elsőfokú bíróság kétségtelenül nem adta indokát annak, hogy miért nem tett eleget a fellebbező alperesek 2022. április 14-i előkészítő iratában foglalt felpereshez intézett kérdésfeltevésre vonatkozó indítványnak. Az indítvány nem teljesítésével azonban lényeges eljárási hibát nem vétett, minthogy megállapítható volt az adott esetben, nem elvárás annak ismerete, hogy a felperes meg tudja jelölni J.T. milyen jogcímen, milyen kifizetőtől, milyen rendszeres és nem rendszeres jövedelemmel rendelkezett, melyik társaságnak, magánszemélynek milyen forrást biztosított, a gazdasági társaságok között milyen nagyságrendű, milyen jogcímű pénzmozgások történtek stb.

[103] Nem támasztja alá a gazdasági közösség hiányát a társaságoknak nyújtott tagi kölcsönök konstrukciójának részletes ismerete vagy annak hiánya, ezért ennek tisztázása sem vált szükségessé.

[104] Az elsőfokú bíróság nem tartotta szükségesnek, a társaságnál dolgozó munkavállalók szembesítését sem a felperessel, az, hogy a társaságok irányítását csak és kizárólag J.T. végezte, nem befolyásolta a felek belső jogviszonyát.

[105] Az életközösség tényén és időpontján, a jogalap eldöntésén túlmutat annak megítélése, hogy J.T. milyen módon rendelkezett a perbeni vagyontárgyokról, így a feljegyzést tartalmazó füzet csatolását az ítéltábla sem tartotta szükségesnek.

[106] A gazdasági közösség tényét támasztja alá az is, hogy J.T. már halála előtt fél évvel rendezni akarta a felperessel fennálló vagyoni viszonyát és a házasságkötéssel megteremteni életközösségük kezdetétől a házassági vagyoni jogi szabályok alkalmazásának lehetőségét, biztosítani esetleges halála esetén a felperes törvényes öröklését. Annak, hogy J.T. csak röviddel halála előtt kötött házasságot, a jogalap megítélése szempontjából jelentősége nem volt, annál is inkább, mivel a bontóper során ő maga a IV. rendű alperes depressziós betegségével indokolta, hogy korábban nem forszírozta a válást (bontóper 6. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal). Más kérdés, hogy házasságkötés hiányában a szerzési arány körében jelentősége lett volna J.T. és a felperes eltérő anyagi szerepvállalásának, annak, hogy ki mennyiben járult hozzá a közös szerzéshez, de a házasságkötés miatt az elsőfokú bíróság által írt módon a Ptk. rendelkezése hatályosult, függetlenül attól, hogy az élettársi kapcsolat megállapítására a régi Ptk. fogalmi elemei alapján kerülhet sor.

[107] Azt helytállóan sérelmezték a fellebbező alperesek, hogy a M. utcai ingatlan „felújítása”, közös célként nevesítése a rendelkezésre állt adatok alapján nem volt helytálló, a III. rendű alperes szobája kialakításán túl, annak mibenlétére a felek nyilatkozatot nem tettek, bizonyítás e tárgyban nem folyt.

[108] Összességében levonható az a következtetés, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a gazdasági közösség fennállását és annak időtartamát. A fellebbező alperesek szükségtelenül igényelték olyan gazdasági célkitűzés, együttműködés nevesítését, amely közös gazdasági tevékenységet és nem az élettársak gazdasági közösségét feltételezi. Nem merült fel egyébként az eljárás során olyan adat sem, ami J.T. családjától elkülönülő gazdasági tevékenységére utalt volna, vagy arra, hogy a felek kapcsolata csupán a közös gyermek eltartására szorítkozott volna.

[109] Az esetleges önálló szerzési szándék pedig egy-egy vagyontárgy szerzésekori időpontjában vizsgálható, a vagyontárgy alvagyoni jellegét ugyanis nem az utólagos rendelkezés határozza meg. Nincs azonban akadálya annak, hogy egyes vagyontárgyak különvagyoni szerzését a fellebbező alperesek bizonyítsák, e vonatkozásban ugyanis a törvényi vélelemmel szemben a bizonyítás őket terheli.

[110] A perbeli esetben az élettársak közös gazdasági együttműködése túlmutatott tehát a közös háztartás vezetésén, gyermekük nevelésén, és ha nem is közösen végeztek gazdasági tevékenységet, de együttműködésük széleskörű volt, melyben a felperes is tevéleges szerepet vállalt. Akarategységük a vagyon hasznosításában, gyarapításában, a vállalkozások működtetésében, fejlesztésében, a családi nyaralások, utazások megvalósításában tetten érhető volt.

[111] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az élettársi kapcsolat törvényi feltételeinek meglétét, a házassági életközösség időtartamára tekintettel mindösszesen az élettársi kapcsolat kezdő és záró időpontjának korrigálása vált szükségessé, egyebekben az ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével egyetértett.

[112] Alapos volt a fellebbező alpereseknek az ítélet kijavítására irányuló kérelme, annak teljesítését a felperes sem ellenezte, emiatt az ítéltábla a Pp. 353. §-a értelmében mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság határozatát a fellebbezést érdemben elbíráló határozatában kijavította.

[113] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság kijavított közbenső ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, az élettársi kapcsolat időtartamát 2011. október 16-tól 2019. március 21-ig állapította meg, egyebekben a közbenső ítéletet helybenhagyta.

[114] A fellebbezés csupán elhanyagolható mértékben vezetett eredményre, emiatt a megfizetett fellebbezési illeték, illetve a fellebbezés előterjesztésével felmerült ügyvédi költség mint megtérítési kötelezettséggel nem érintett perköltség a fellebbező alperesek terhén marad a Pp. 83. §-ának (5) bekezdése alapján.

[115] Ugyanakkor a fellebbező alperesek kötelesek a Pp. 83. §-ának (2) bekezdése alapján a szinte teljes mértékben pernyertes felperes perköltségét megtéríteni. Az ítéltábla az Ükr. 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint felszámított perköltség összegét arányban állónak ítélte a másodfokú eljárásban kifejtett ügyvédi tevékenységgel figyelemmel arra, hogy az ügyben tárgyalást is tartott.

Szilágyiné dr. Karsai Andrea s.k. a tanács elnöke, Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. előadó
bíró, Dr. Szűcs Lajos s.k. bíró